

ויהי בשלח פרעה את העם (י"ג, י"ז). נראה לפרש, דהנה פרעה הנקרא יצר הרע שהוא אותיות העורף שמקשה ערפו של אדם. והנה לפעמים יתעורר אדם בתשובה ומתחרט על מה שעשה ומודה ועוזב את חטאיו. וזהו בשלח פרעה, פירוש ששלחו מחטאיו: את העם, רמז לפשוטי עם. ולא נחם אלקים, פירוש אף על פי כן אין הנחה לפניו יתברך שמו ואין נחמה לפניו על עוזבו את חטאיו מחמת שאוחז את החבל בשני ראשין שאף על פי שאוחז במדות טובות אינם בשלימות. וזהו דרך ארץ פלשתים, רמז שמצינו שהפלשתים היו בדרך ארץ קצת יותר משאר אומות שהיו מקרבים את יצחק כמו שאמר אבימלך הנה ארצי לפניך כו', ואף על פי כן נאמר (בראשית כ"ו, י"ד) ויקנאו אותו פלשתים, שלא היו טובתם בשלימות כמו כן זה העוזב את חטאיו ואינו עוזבם לגמרי. כי קרוב הוא, פירוש כי האדם הזה הוא קרוב לחזור לסורו. כי אמר אלקים פן ינחם העם בראותם מלחמה, רצה לומר כאשר יקום עליהם מלחמה היצר הרע. ושבו מצרימה, פירוש ישובו אל המיצ"ר י"ם, דהיינו לסורם הראשון לגמרי. **ויסב אלקים דרך המדבר ים סוף**, פירוש השם יתברך ברוב רחמיו הוא פועל סיבות להסב את העם לדרכו הטוב. דרך המדבר, היינו על ידי התבודדות כמדבר. ים סוף, פירוש וגם על ידי התורה שנקרא י"ם. וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים, פירוש אבל הצדיקים הגמורים המכונים בשם ישראל עולים ממצרים בכלי זיין מזויינים שלא ישלוט בהם היצר הרע. ויקח משה את עצמות יוסף, רמז על הצדיק הגדול הנקרא בשם משה הוא לקח לעצמו המדה של יוסף, דהיינו שמחזיק עצמו בחיזוק ועצמות בעבודת הבורא ית', עצמות לשון חיזוק, וק"ל: ספר נועם אלימלך

או יאמר ויהי בשלח כו' (י"ג, י"ז). דאיתא בגמרא (עירובין נ"ד א') ההולך בדרך ואין עמו לויה יעסוק בתורה. ולכאורה הלא בלאו הכי הוא מחויב תמיד לעסוק בתורה כמאמר התנא (אבות פ"ג מ"ד) המהלך בדרך ומפנה לבו כו'. ונראה לי ליתן טעם למצות לויה כשהצדיק מלוה את חבירו הם מתקשרים זה בזה בקדושתם ונעשים כאחד וקדושתו של זה הצדיק העוסק בתורה בביתו הוא משמר את חבירו בדרך כאלו הוא עצמו עוסק בתורה מחמת התקשרותם: אבל מי שאין עמו לויה צריך בעצמו לעסוק בתורה זה הוא כשהצדיק הוא המלוה, אבל אם הוא איש נעצב וריקן אין תועלת לזה במה שזה מלווהו ואדרבה הוא מכניס בו עצבותו ומפסיקו יותר מקדושתו שיש בו. וזהו ויהי בשלח פרעה, רצה לומר מחמת שפרעה שלח את ישראל מחמת הצרות שנגעו בו דכל מקום שנאמר ויהי אינו אלא צרה (עי' מגילה י' ב'), ומחמת זה הכניס את ישראל גם כן בעצבות * ולכן לא נחם אלקים כו', כי אם לא היה פרעה מלוה אותם היה השם יתברך מוליכם דרך ארץ פלשתים, כי קדושתם היה משמרת אותם אבל מחמת פרעה שהפסיקם מקדושתם בעצבותו לא רצה השם יתברך להוליכם דרך ארץ פלשתים. כי קרוב הוא, רצה לומר זה קאי אפרעה מחמת שעתה מקרוב הלך פרעה מאצלם והיה עדיין רושם עצבותו בהם ולכן ויסב כו', וקל להבין: ספר נועם אלימלך

ויקח משה את עצמות יוסף עמו וגו'. ובמדרש (שמות רבה כ', י"ט) עליו הכתוב אומר (משלי י', ח') חכם לב יקח מצוות וגו', הבעש"ט זלה"ה אמר על פסוק חכם לב יקח מצוות, ולמה לא אמר יקח מצוה לשון יחיד, אלא הכי פירושו לקשר מעשה המצוה שעשה שנקרא מצוה תתאה,

דברי וסיפורי צדיקים

הרה"ק מקאצק זי"ע אמר שיש לו תלמידים שיכולים להראות באצבע "זה קלי ואנוהו"

ויאמרו איש אל אחיו מן הוא. שמעתי שפ"א פגע צדיק אחד בהה"ק הר"ר דוד זי"ע מלעלוב בעת חזרתו מהנסיעה מהה"ק הרבי מלובלין זצללה"ה ושאל אותו מה ד"ת אמר הרבי הק' זי"ע מלובלין והשיב לו שאמר מה שהתורה קורא את המן. על שם כי לא ידעו מה הוא, הנה המן הי' דבר רוחני וכל שאכלו הי' נתעלה ביותר מידי יום ביום עד שלמחרתו לא הי' מכיר את חבירו, ושאל עליו מן הוא, כלומר מי הוא זה כי לא הכירו כי נתעלה ביותר, ואמר הה"ק הרבי מלובלין זי"ע יש כאן אברך אחד אשר הולך וחוזר בין האילנות, שאין שום אחד מכירו, ולמחרתו ישאלו עליו מי הוא, והלכתי בעצמי לראות. מי הוא ההולך בין האילנות וזה הי' הה"ק הר"ר בונם זצללה"ה מפרשיסחא: ספר שיח שרפי קודש

אל יצא איש ממקומו ביום השביעי. שמעתי בשם החי' הרי"מ זצ"ל שאמר להחסידים שהי' דוחקים עצמם מאוד על השלחן בש"ק לשמוע ממנו תורה. שאל ידחקו זה את זה וכל אחד ואחד יעמוד על מקומו, ומה שצריך לשמוע ישמע. כתיב אל יצא איש ממקומו ביום השביעי, והבן: ספר שיח שרפי קודש

ויקראו בית ישראל את שמו מן. בשם הגה"ק בעל חי' הרי"מ זצללה"ה רמז לקריאת שם הילד אפילו הנולד קודם שבת, לקרות שמו בישראל דוקא בשבת קודש, מפסוק זה וישבתו העם ביום השביעי, ויקראו בית ישראל את שמו מן, לאחר ששבתו קראו השם: ספר שיח שרפי קודש

על התורה ועל העבודה

ליחדה אל מצוה עליונה, שהוא המחשבה והכוונה של המצוה, וזהו שאומרים על מצוה אחת אשר קדשנו במצוותיו לשון רבים: (אור הגזוז לצדיקים פרשת וירא) ספר בעל שם טוב עה"ת

בזוהר הקדוש (ח"ב מ"ד א') בענין אלישע דלא אעבר זבובא בפתוריה עיין שם, שמעתי ממורי ביאור ש"ס (סוכה כ"ח א') שמונים תלמידים היו להלל וכו' עד עוף הפורח נשרף בהבל פיו וכו', ולהבין זה, גם ביאור ש"ס (ברכות י' ב') שלא נראה זבוב על שולחנו וכו', והענין לפי מחשבתו של אדם כך יש עולמות למעלה ממנו העומדים עליו, אם מחשבתו בקדושה ורוחני, כך הם העולמות שלמעלה ממנו, ואם מחשבתו בטומאה כך הם העולמות, וכפי המחשבה והעולמות, כך עוברין לפניו בגשמי עופות טהורים או טמאים, והוא הדין שאר מיני בעלי חיים טמאים או טהורים עוברים לפניו, ויש בזה שלש בחינות, א) טהורים, ב) טמאים, ג) ממוצע וכו', ולמעלה מזה יש עולם השכל שאין שום דבר משיגו וכו', וזהו שאמרו כל עוף הפורח נשרף וכו', וזהו שלא נראה זבוב על שולחנו וידעו שהוא איש קדוש ומחשבתו קדוש וכו', ודברי פי חכם חן: (בן פורת יוסף פרשת ויצא דף נ"ו ע"ד) ספר בעל שם טוב עה"ת פרשת בשלח

והנה מצרים נוסע אחריהם ויראו מאד. שמעתי בשם החי' הרי"מ זי"ע אם אדם יש לו יראה ופחד משום דבר שבעולם חוץ ממנו ית"ש ומתורה ומצות שצוונו השי"ת. הוא בחי' עבודה זרה, ובפסוק כתיב והנה מצרים נוסע אחריהם ויראו מאוד. ויצעקו בנ"י אל ד', מחמת שישראל הי' רואים שיש להם יראה אחרת משום זה ויצעקו, והבן: ספר שיח שרפי קודש

המכוין בשירת הים בכל יום לאמרה בקול ובשמחה רבה כאלו אותה שעה יצא ממצרים, מוחלין לו כל עוונותיו, שהרי אמרו במדרש ויסע משה את ישראל מים סוף שהסיעם מעוונותיהם, שנמחלו העוונות ע"י השירה שאמרו, והנה אחר שצונו ה' לומר שירה זו בכל יום כדכתיב ויאמרו לאמר, וכדכתב רשב"י שרצה לומר שנאמר אותה בכל יום בשמחה רבה כשעה ראשונה שאמרנו אותה, ודאי כח סגולתה כל יום כשעה ראשונה למהדרין: ספר חרדים מצות התשובה פ"ז

ויאמינו בה' ובמשה עבדו אז ישיר משה. יש לומר בזה כשהאמינו בה' וגם האמינו שמשה הוא עבדו שהוא צדיק אז ישיר משה היינו אז היה יכול משה לומר שירה והמשכיל יבין: ספר דגל מחנה אפרים

כי בשירת הים יש הכל מה שהיה ומה שעתיד להיות וכל הענינים שצריך האדם הכל נכלל בשירת הים. ואמר אם יאמר האדם שירת הים בכל לב ובמסירת נפש כל א' לפי מה שהוא יתוקן כל עניניו בגוף ונפש: ספר בית אהרן דף צ"ג טור ד'

יזהר לומר פסוקי דזמרה בשמחה ובטוב לבב, ובפרט שירת הים כי זהו שלימת הנפש: סדר היום להרה"ק ר' אשר מסטאלין זי"ע

כשזכיתי א' מהפעמים להיות מאוכלי שלחנו של הרה"צ ר' זלמן בריזל זצ"ל מזקיני אנ"ש חסידי פינסק קארלין, אמר פ"א בקול "הנה בעל גאוה גרוע מעובד ע"ז, שעובד ע"ז דינט איין געטשקע, אבער א בעל גאוה דינט יענע און יענע און יענע"

וירא ישראל את היד הגדולה וכו' ויאמינו בד' ובמשה עבדו. בשם החי' הרי"מ זצ"ל שאמר לאחר שראו בעיניהם כתיב ויאמינו. הי' צריכין להאמונה. והבן. (א"ה. יעיין בהקדמת הרמב"ם ז"ל גבי נבואה שכ' דאמונה הוא מבורר יותר מהראיה): ספר שיח שרפי קודש

זה א-לי ואנוהו. פ' הה"ק מקאצק זי"ע אמר דהוא לשון נוה שאנן פי' אעשה דירתו בי: ס' שיח שרפי קודש

אמר הרה"ק מקאצק זי"ע על מה ששואלים המאלכים "איה מקום כבודו" – "וואו מען לאזט עהם נאר אריין" [בכל מקום שרק מניחים אותו ליכנס] והמבין יבין.

הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצאו העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו וכו'. בשם הה"ק הר"ר בונם זצללה"ה אמר עה"פ הנני ממטיר לכם לחם כו' תלקטו יום יום למען אנסנו לשון הגבהה (איך וועל עם דער הייבין) מלשון הרימו נס. (ישעיה ס"ב) הילך בתורתי, אם לא. בין שח"ו לא ילכו. תלקטו יום יום, אפרנס אתכם. והבן: שיח שרפי קודש

הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. בשם החי' הרי"מ זי"ע על מאמר חז"ל (תנחומא בשלח כ') לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן, כי אם הי' נכנסין תיכף ומיד לא"י לעבוד עבודת הארץ, הי' זה פונה לכרמו וזה פונה לזיתו, וח"ו נשתכח תורה מישראל, אבל כשהיו אוכלים מן במדבר ארבעים שנה נתיישב התורה בלבן והיו יכולים אח"כ לכנוס לא"י, לעסוק ג"כ בעבודתם ביחד עם התורה, והבן (א"ה אולי זה מנהג נקבע אצל החסידים והלומדים לאכול תיכף אחר החתונה איזה שנים מזונות על שלחן חותניהם, כדי לעסוק מקודם בתורה ועבודה, ואח"כ לכנוס למו"מ): ספר שיח שרפי קודש

חמשה עשר בשבט - **מה שקבלנו** מאבותינו להתפלל בט"ו בשבט על אתרוג כשר ויפה ומהודר שיזמין השי"ת בעת המצטרך למצוה, כי הנה זה היום אשר עולה השרף באילנות, והוא כפי הזכות של כל אחד מישראל - הנה מה טוב ומה נעים שיתפלל האדם ביום ההוא ראשית יסוד הצמיחה, שיזמין לו השי"ת לעת המצטרך את הפרי עץ הדר. והנה תפילתו תעשה פֵּרות: ספר בני ישששכר

לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30pm

בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - Mailing address:
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025;
chizuk620@gmail.com ברשות ובהדרכת גדולי התורה
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", או שיעור באידיש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally